Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2026/4648

23.9.2026

Resolutie van het Europees Economisch en Sociaal Comité

Aanbevelingen van het EESC over de hervormings- en investeringsvoorstellen die zijn geformuleerd in het kader van de cyclus van het Europees Semester 2025-2026

(C/2026/4648)

Rapporteurs: **Gonçalo LOBO XAVIER**
Andrea MONE
Luca JAHIER

Rechtsgrond	Artikel 52, lid 4, van het reglement van orde
Goedkeuring door de voltallige vergadering	18.6.2026
Zitting nr.	606
Stemuitslag (voor/tegen/onthoudingen)	175/3/0

1. Inleiding

1.1. Deze resolutie vormt samen met een informatief rapport ([1]) en de gedetailleerde bijlage daarbij ([2]) één pakket dat aansluit op de jaarlijkse werkzaamheden van de groep Europees Semester van het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC): de raadpleging van nationale sociaal-economische raden, de sociale partners en maatschappelijke organisaties uit de EU-lidstaten over belangrijke elementen van het Europees Semester. Het informatief rapport ([3]) geeft een overzicht van de standpunten van de sociale partners en maatschappelijke organisaties uit de 27 lidstaten over de nationale hervormings- en investeringsvoorstellen en de uitvoering daarvan (cyclus van het Europees Semester 2025-2026) ([4]). Deze resolutie vormt een aanvulling daarop en bevat de beleidsaanbevelingen, conclusies en beleidsvoorstellen van het EESC op basis van de uitkomsten van de in het rapport beschreven raadpleging van belanghebbenden.

1.2. Op deze manier zet het EESC de werkzaamheden voort die het de afgelopen jaren heeft verricht ter bevordering van een meer participatief Europees Semester en kader voor economische governance, met een grotere betrokkenheid van lidstaten en een grotere rol voor sociale partners en maatschappelijke organisaties. Brede participatie ondersteunt empirisch onderbouwde besluitvorming en democratische legitimiteit, en vergroot het draagvlak bij het publiek voor transformatief beleid en systemische verandering.

2. Aanbevelingen van het EESC over de hervormings- en investeringsvoorstellen die zijn geformuleerd in het kader van de cyclus van het Europees Semester 2025-2026

Het EESC:

2.1. herhaalt **zijn aanbevelingen** die het heeft gedaan in zijn adviezen over het meerjarig financieel kader (MFK) ([5]), het najaarspakket ([6]) en de prestatieverordening ([7]);

([1]) Het standpunt van het maatschappelijk middenveld in de EU-lidstaten over de nationale hervormings- en investeringsvoorstellen en de uitvoering daarvan (cyclus van het Europees Semester 2025-2026).
([2]) Bijlage.
([3]) De groep Europees Semester heeft tussen januari en maart 2026 de standpunten van deze belanghebbenden verzameld met behulp van een vragenlijst en tijdens vijf landbezoeken.
([4]) De vragenlijst bestond uit 10 vragen over vier hoofdthema's: 1) de hervormings- en investeringsmaatregelen in de lidstaten, met name de maatregelen die zijn gebaseerd op de landspecifieke aanbevelingen voor 2025, en de uitvoering daarvan; 2) de voltooiing van de uitvoering van de nationale herstel- en veerkrachtplannen; 3) de uitvoering en monitoring van de nationale budgettair-structurele plannen voor de middellange termijn; 4) het verband tussen het meerjarig financieel kader en het Europees Semester.
([5]) "De weg naar het volgende meerjarig financieel kader" (PB C, C/2025/3202, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3202/oj), en "Meerjarig financieel kader 2028-2034" (PB C, C/2026/1974, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1974/oj).
([6]) "Europees Semester 2025 — Najaarspakket" (PB C, C/2025/2019, 30.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2019/oj), en "Aanvullende overwegingen betreffende de toekomst van het Europees Semester 2025" (PB C, C/2026/10, 16.1.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/10/oj).
([7]) Kader voor het traceren van begrotingsuitgaven en voor begrotingsprestaties van de Unie, in voorbereiding.

2.2. wijst op **zijn belangrijkste bevindingen**: de landspecifieke aanbevelingen zijn zeker relevant, maar de sociale dimensie blijft onderbelicht. De herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF) was van strategische waarde, maar moet worden gezien in de context van de pandemie, bleek in het algemeen te complex en te gecentraliseerd en is te overhaast uitgevoerd. De koppeling tussen het MFK en het Europees Semester zou de meerwaarde van de EU kunnen vergroten, maar veel hangt af van waarborgen voor democratie, subsidiariteit en sociaal evenwicht. De belangrijkste observatie van het EESC is dat de betrokkenheid van de sociale partners en maatschappelijke organisaties procedureel blijft en geen echte impact heeft. Verder blijven er lacunes in de uitvoering bestaan en daarom pleit het EESC ervoor om meer nadruk te leggen op uitvoeringscapaciteit, administratieve efficiëntie en meetbare resultaten;

2.3. benadrukt dat de toekomst van de EU afhangt van een dynamische en sterke **interconnectie tussen haar vier vormen van kapitaal** (economisch, menselijk, sociaal en ecologisch), met dienovereenkomstig meer aandacht voor een groter duurzaam concurrentievermogen, stevig verankerd in artikel 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, de Green Deal en de Europese pijler van sociale rechten. Het EESC roept de Europese Commissie op om deze vier vormen van kapitaal met elkaar te verweven en te streven naar **meer dan alleen groei van het bbp** (zoals aanbevolen door het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek, JRC ([8])), teneinde een veiligheidsmodel vast te stellen dat is gebaseerd op economische veerkracht, sociale cohesie en milieuduurzaamheid. **De werking van de eengemaakte markt, met bijzondere aandacht voor de kapitaalmarktenunie**, moet volledig deel gaan uitmaken van het Europees Semester en de landspecifieke aanbevelingen, net als politieke verantwoording voor de handhaving van de regels voor de eengemaakte markt;

2.4. meent dat, wil de koppeling tussen het Europees Semester en het MFK echt Europese meerwaarde opleveren, het cruciaal is om **het potentieel van de EU te ontsluiten, met behoud van flexibiliteit, subsidiariteit en bestuur op verschillende niveaus**. Maar het EESC is fel gekant tegen de logica van bestraffende macro-economische conditionaliteit en beveelt een structuur van positieve stimulansen aan, waarin binnen het Europees Semester strategische knelpunten in kaart worden gebracht, voor de aanpak waarvan vervolgens binnen het MFK gerichte steun wordt verschaft. Het EESC erkent het toenemende belang van weerbaarheid op defensiegebied en defensiegereedheid. Het dringt aan op een regelgevingskader dat rechtszekerheid biedt evenals steun voor het mobiliseren van investeringen in door de EU gecoördineerde vermogens, met als doel de productiviteit, het concurrentievermogen, de economische groei, de cohesie, de veerkracht en de strategische autonomie te vergroten;

2.5. beveelt aan **lering te trekken uit eerdere ervaringen** (met name de tekortkomingen bij de uitvoering van de RRF) en in het MFK de sociale doelstellingen van de EU en bestuur op verschillende niveaus te behouden. Met het oog op de houdbaarheid van de strategische doelstellingen van de EU op lange termijn en de veerkracht van haar economie zou begrotingsruimte moeten worden gecreëerd om de gemeenschappelijke sociale doelstellingen van de EU te verwezenlijken en in het bijzonder om bij te dragen aan de onlangs door de Europese Commissie opgerichte hub voor sociale investeringen;

2.6. onderstreept met name dat **sociale kwesties vaak onderbelicht blijven in de landspecifieke aanbevelingen** en dat sociale landspecifieke aanbevelingen meestal op ontoereikende en inefficiënte wijze of helemaal niet worden uitgevoerd. Om deze reden volgt het EESC met interesse het kader voor sociale convergentie en zal het de daadwerkelijke impact daarvan op de algemene coördinatiecyclus van het economisch en sociaal beleid van de EU in de gaten blijven houden. Totdat de gesignaleerde problemen zijn opgelost, vindt het EESC het nodig om overheidsoptreden verplicht te stellen en te intensiveren, teneinde op nationaal niveau de noodzakelijke dynamiek op gang te brengen en de uitwerking, uitvoering en democratische evaluatie van hervormingen te versnellen;

2.7. is er vast van overtuigd dat de EU hiervoor **een robuuster samenwerkingskader moet ontwikkelen** waarin resultaten en prestaties worden beloond met gerichte technische bijstand en flexibele medefinanciering, rekening houdend met de specifieke nationale en regionale omstandigheden;

([8]) Beyond GDP: delivering sustainable and inclusive wellbeing, Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek.

2.8. beveelt daarom aan **de betrokkenheid van de sociale partners en maatschappelijke organisaties te vergroten** (met het oog op een stapsgewijze versterking van het partnerschapsbeginsel naarmate de governance van het MFK en het Europees Semester convergeren). **Deze betrokkenheid zou van een quasi-procedurele vereiste moeten worden omgevormd tot een substantiële aanjager van beleidssucces**, op basis van verplichte raadpleging van belanghebbenden gedurende de hele beleidscyclus en door de administratieve en regelgevingslasten voor overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties, en niet alleen voor de diensten van de Europese Commissie, echt te vereenvoudigen en proportioneel te maken;

2.9. roept de Europese Commissie op om **de kwaliteit en de timing van de informatie- en raadplegingsprocessen in het kader van het Europees Semester te verbeteren**. Hierbij hoort ook dat wordt geïnvesteerd in capaciteitsopbouw met het oog op de sociale dialoog en dialoog met het maatschappelijk middenveld, dat de raadplegingsprocessen worden geïntensiveerd en de tijdschema's ervoor worden verbeterd, dat transparante en vergelijkbare gegevens toegankelijker worden gemaakt en dat een Europese code wordt opgesteld voor de manier waarop raadplegingen in het kader van het Europees Semester moeten worden gehouden en nationale plannen opgesteld en uitgevoerd moeten worden, in overeenstemming met de nationale praktijken en kaders voor sociaal overleg;

2.10. dringt er daarom op aan om **een verplichte beoordeling van de kwaliteit en de impact van het partnerschap in te voeren**. Die zou zich niet mogen beperken tot een check of de partners zijn geraadpleegd, maar zou ook een evaluatie moeten omvatten van de mate waarin hun bijdragen de uiteindelijke operationele programma's hebben vormgegeven. Dit moet **gepaard gaan met een radicale vereenvoudiging van de uitvoeringsmechanismen**, gezamenlijk ingevuld door beheersautoriteiten, regionale instanties, de sociale partners en maatschappelijke organisaties. Zo zou ervoor moeten worden gezorgd dat de audit- en monitoringsystemen evenredig zijn en het beginsel van gedeeld beheer eerbiedigen zonder buitensporige bureaucratische overlapping met zich mee te brengen.

Brussel, 18 juni 2026.

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Séamus BOLAND